

ЗВІТ
з наукової роботи НМАУ ім. П.І.Чайковського
за 2017-2018 навчальний рік

Сучасний пульс наукового життя в Україні, як відомо, позначений полемічністю, дискусійністю і посиленою увагою Уряду країни щодо діяльності наукових установ та наукових підрозділів закладів вищої освіти.

Прийняті останнім часом законодавчі акти (закони «Про вищу освіту в Україні», «Про наукову та науково-технічну діяльність» тощо), регламентуючі документи Кабінету Міністрів України, МОН України, Мінкультури України спрямовані на нові підходи щодо оцінки наукової і науково-педагогічної діяльності як вищих навчальних закладів у цілому, так і кожного конкретного вченого та науково-педагогічного працівника.

Перехід до ринкових засад в економіці спонукає Уряд до створення нових структур, що мають опікуватися проблемами оцінювання та фінансування наукової діяльності. Це й так звана НАЗЯВО – Національна агенція з якості вищої освіти, це й Національна рада з наукової та науково-технічної діяльності, створено Національний фонд наукових фундаментальних досліджень тощо.

Все це спонукало й нас до прийняття адекватних кроків щодо реформування наукової і науково-педагогічної діяльності в Академії, вироблення нових концептуальних підходів до цієї діяльності. Благо, що для цього у нас є всі можливості, а головне кадровий потенціал і бажання працівників розвивати науково-творчу галузь.

За останні роки в Академії створено Науково-аналітичну раду, новими амбітними кадрами поповнені структурні підрозділи, що забезпечують організацію підготовки молодих вчених та науково-творчої діяльності в Академії – це відділ аспірантури та докторантури, бібліотека НМАУ ім. П. І. Чайковського.

Окремо хочу наголосити на діяльності Центру музичної україністики, який у структурі Академії сьогодні представлений науково-інформаційним відділом. Задуманий нашим видатним вченим академіком Іваном Федоровичем Ляшенком, судячи з засновницьких документів Мінкультури України періоду відродження україноцентризму в державі, як підрозділ, що опікується загальнодержавними проблемами національної культури і, зокрема, музичною україністикою, цей Центр сьогодні повертає втрачені позиції і почав опікуватися не тільки проблемами однієї кафедри, що мало місце в певний період, а й всієї Академії. Допомагаючи організувати дослідження і своєчасну підготовку до випуску наших наукових журналів, визнаних МОН України як фахові, він створює не тільки об'єктивні умови для науковців Академії щодо презентації свого наукового доробку, підняття соціальної значущості цього доробку, а й позитивний імідж Академії в очах державних управлінських структур (МОН, Мінкультури тощо) та світової наукової громадськості.

Яким чином ритм сучасного наукового життя в країні і світі відбився на результатах нашої роботи?

У 2017-2018 навчальному році в Академії велася активна науково-дослідна, науково-методична та науково-організаційна робота за такими напрямками:

- Написання і захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора наук,
- Написання, підготовка до друку і публікація монографій, наукових статей;
- Редагування та підготовка до друку збірників наукових праць, підручників, посібників, монографій;
- Розробка та редагування навчальних планів, програм, методичних матеріалів, тестових завдань, екзаменаційних вимог для аспірантів та асистентів-стажистів Академії;
- Організація та проведення міжнародних, всеукраїнських, академічних та кафедральних конференцій, семінарів та симпозіумів на базі НМАУ ім. П.І.Чайковського;
- Участь викладачів академії у наукових проектах інших мистецьких закладів, у тому числі міжнародних;
- Проведення науково-методичних лекцій, майстер-класів, лекцій-концертів, лекцій-презентацій, відкритих уроків, методичних бесід для слухачів курсів підвищення кваліфікації тощо.
- Науково-видавнича діяльність і робота із входження НМАУ до світових наукометричних баз даних;
- Популяризація здобутків сучасного українського музикознавства і музичної культурології в ЗМІ, через Інтернет і соціальні мережі.

Науково-дослідна робота

велася згідно з Планом роботи Академії на 2017-2018 навчальний рік і Перспективним планом наукових досліджень на 2015-2020 роки і була спрямована на розвиток українського музикознавства, музичної культурології. Пріоритетними напрямками досліджень є історія і теорія музики, проблеми музичного виконавства, старовинної музики, музичної фольклористики, історії та теорії культури.

Сьогодні науково-дослідницька робота в Академії конкретизується в роботі не тільки традиційно залучених до цієї діяльності кафедр – історії світової музики (зав. кафедрою професор В.Б.Жаркова), історії української музики та музичної фольклористики (зав. кафедрою проф. М.М.Скорик), теорії та історії музичного виконавства (зав. кафедрою проф. В.Г.Москаленко), теорії музики (зав. кафедрою проф. І.М.Коханик), теорії та історії культури (зав. кафедрою професор С.В.Тишко), кафедра старовинної музики (зав. кафедрою професор Н.О.Герасимова-Персидська).

Ми спостерігаємо зростання наукової активності виконавських кафедр, що позначається в кількості наукових публікацій їхніх працівників та кількості захищених дисертаційних досліджень викладачів та випускників цих кафедр.

ДИСЕРТАЦІЇ, ЗАХИЩЕНІ УПРОДОВЖ 2016-2017 Н.Р.

Усього у 2-х спецрадах НМАУ з музичного мистецтва та культурології здобувачами наукових ступенів – аспірантами, докторантами, пошукувачами – захищено 19 дисертацій, планується захист ще 1 дисертації у червні 2018 року.

Також 1 дисертація ст. викладача кафедри камерного ансамблю Надії Яковчук («Камерно-інструментальні ансамблі О. Яковчука: жанрово-стильовий аспект») була захищена в 2017 р. у Спеціалізованій вченій раді ІМФЕ імені М.Т.Рильського.

РОБОТА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВЧЕНИХ РАД

I. СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВЧЕНА РАДА Д 26.005.01

Наказом Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2015 № 1328 у Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського утворено спеціалізовану вчену раду Д 26.005.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03 «Музичне мистецтво» терміном на три роки. Очолює спецраду ректор Академії, доктор мистецтвознавства, професор, академік Національної академії мистецтв України В.І.Рожок.

За звітний період (01.09.2017 – 31.05.2018 р.) спеціалізована вчена рада провела 10 засідань, на яких відбувся захист 13 кандидатських дисертацій. Прийнято до захисту 2 докторські, 4 кандидатські дисертації, призначені експертні комісії 1 докторській, 2 кандидатським дисертаціям.

За звітний період *захистили* дисертації

аспіранти НМАУ:

Менделенко Д. В. (наук. кер. докт. мист., професор Жаркова В. Б.), Приходько О. В. (наук. кер. канд. мист., доцент Гоменюк С. Г.), Шурдак М. І. (наук. кер. канд. мист., доцент Жарков О. М.), Пеліна Г. О. (наук. кер. канд. мист., доцент Мурзина О. І.), Су Юйчен (наук. кер. докт. мист., професор Москаленко В. Г.);

пошукувачі НМАУ:

Кричинська О. В. (наук. кер. канд. мист., доцент Корчова О. О.), Гомон Т. В. (наук. кер. к. мист., с.н.с. Савчук І. Б.), Хафізова Г. О. (наук. кер. докт. мист., професор Москаленко В. Г.), Різаєва Г. Є. (наук. кер. канд. мист., професор Гнатів Т. Ф.), Тимощенко Н.О. (наук. кер. докт. мист., професор Берегова О.М.), Терентьев Д.Д. (наук. кер. докт. мист., професор Сюта Б.О.), Шнур Іванна (наук. кер. докт. мист., професор Соломонова О.Б.), Лі Цін (наук. кер. докт. мист., професор Жаркова В.Б.).

На 27 червня 2018 року планується захист докторської дисертації Ольги Оганезової-Григоренко (наук. кер. докт. мист., професор Соломонова О.Б.).

II. СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВЧЕНА РАДА Д 26.005.02

Наказом Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2015 року № 1328 у Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського утворена спеціалізована вчена рада Д 26.005.02 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук за спеціальністю 26.00.01 «Теорія та історія культури» терміном на три роки. Очолює спецраду доктор філософських наук, професор Т.І.Андрущенко.

За звітний період (01.09.2017 – 31.05.2018 р.) спеціалізована вчена рада провела 9 засідань, на яких відбувся захист 2 докторських (за спеціальністю 26.00.01 / культурологія, 26.00.01 / мистецтвознавство/), 6 кандидатських дисертацій (всі – за спеціальністю 26.00.01 / мистецтвознавство)

За звітний період захистили дисертації *аспіранти і пошукувачі НМАУ*:

Пахомова Є.Г. (наук.кер. – докт. мист., професор Рожок В. І.), Лисенко Л.В. (наук. кер. – докт. філос. наук, професор Гуменюк Т. К.), Кондратенко І.А. (наук. кер. – докт. філос. наук, професор Гуменюк Т. К.), Гордієнко А.І. (наук. кер. – докт. філос. наук, професор Гуменюк Т. К.), Куркова І.С. (наук. кер. – докт. філос. наук, професор Тишко С.В.), Романенко А.Р. (наук. кер. – докт. філос. наук, доцент Кривошея Т.О.).

НАПИСАННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ, МОНОГРАФІЙ, НАВЧАЛЬНИХ ПОСІБНИКІВ

Усього за звітний період викладачами Академії опубліковано 203 наукові статті (це на 100 статей більше, ніж минулого року), у т.ч. 24 в іноземних наукових виданнях.

Підготовлено і подано до друку 124 наукові статті.

За звітний період викладачами Академії підготовлено і видано 5 наукових монографій, з них 4 рекомендовані нашою Вченою радою:

Гусарчук Т.В. Артемій Ведель: постать митця у контексті епох: Монографія / Тетна Гусарчук. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2017. – 768 с., 32 с. іл.

Лисенко О.В. Музичне виконавство: генезис, категорії, тема (історико-теоретичний та мистецтвознавчий аспекти): Монографія / Лисенко Ольга Всеволодівна. – К.: НАКККіМ, 2017. – 318 с.

Іванніков Т.П. Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості: Монографія. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018. – 392 с. Бібліограф.: 536. 15 д.а.

Жаркова В.Б. Десять взглядов на историю западноевропейской музыки. Тайны и желания Номо Musicus: монографія в 2-х т. Т.І. Киев: ArtHuss, 2018. 344 с.: ил.

Бондарчук В.О. Дмитро Гнатюк: оперний співак, музичний режисер, педагог: монографія / В.О.Бондарчук. – Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2018. – 616 с.

Також видано 5 навчальних посібників, авторами (укладачами) яких є Н.Козіна, О.Щоголева, Н.Анненкова, А.Іваниш, О.Червова, Б.Стронько.

Науково-організаційна робота

З великим успіхом відбулися такі наукові заходи, презентація монографії Тетяни Гусарчук «Артемій Ведель: постать митця у контексті епох», презентація книги Любові Кияновської «Сад пісень Івана Карабиця»,

вручення премії імені Людмили Каверіної і концерт із творів студентів-композиторів Академії, презентація монографії Римми Сулім «Композитор Жанна Колодуб. Сторінки життя і творчості», лекція доктора юридичних наук, професора Леонхарда Райса (Австрія) «Основи європейського права на інтелектуальну власність. Авторське право для композиторів та музикознавців», інші заходи.

На базі Академії успішно пройшли міжнародні, всеукраїнські, загальноакадемічні та кафедральні наукові конференції, симпозіуми та семінари (всього – 18). Слід виділити такі з них, як Міжнародна наукова конференція «Механізми новацій у музичній творчості: проблеми інтерпретації» (1-2 листопада 2017 р., кафедри теорії та історії музичного виконавства і спеціального фортепіано №2), Міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях» (2-3 листопада 2017 р., кафедра історії української музики та музичної фольклористики), VII Міжнародна наукова конференція «Ювілейні і пам'ятні дати» 2017 року» (5-6 грудня 2017 року, кафедра історії світової музики), VIII Міжнародна науково-практична конференція «Україна в загальноєвропейському музично-театральному просторі: проблеми, здобутки та шляхи взаємозбагачення» (26-28 лютого 2017 р., кафедра оперної підготовки та музичної режисури), III Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми вокальної педагогіки та виконавства» до 150-річчя О.Муравйової та 100-річчя Л.Руденко (21 лютого 2018 р., кафедра оперного співу), XIV Міжнародна науково-практична конференція СНТ «Актуальні проблеми музикознавства у молодіжних дослідженнях» (29-30 березня 2018 р.), XVIII науково-практична конференція Українського товариства аналізу музики «Феномен авторства в музичній творчості» (1-2 квітня 2018 р., кафедра теорії та історії музичного виконавства), Міжнародний науковий симпозіум «Україна – Польща: діалог культур» (19-21 квітня 2018 р., кафедра історії української музики та музичної фольклористики), Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт (упродовж березня – квітня 2018 р., фінальний третій тур – 26 квітня), Міжнародний музичний симпозіум і практикум «Музика у XXI столітті: Antiqua + Nova» (27-29 квітня 2018 р., кафедра старовинної музики) тощо.

Серед кафедральних заходів можна виділити науково-практичну конференцію – педагогічні читання до 90-річчя від дня народження професора О.Александрова (жовтень 2017, кафедра спеціального фортепіано №2), наукову конференцію до 90-річчя професора Олексія Горохова (лютий 2018 р., кафедра скрипки), науково-практичну конференцію кафедри загального та спеціалізованого фортепіано «Актуальні методичні аспекти у викладанні загального та спеціалізованого фортепіано у вищих та середніх музичних навчальних закладах» (2 квітня 2018 р., кафедра загального та спеціалізованого фортепіано), науково-практичну конференцію «Баянно-акордеонне мистецтво: історія і

сучасність» (23 квітня 2018 р., кафедра баяна та акордеона) тощо.

Упродовж 2017/2018 навчального року викладачі Академії 25 разів виїжджали за кордон для участі в наукових конференціях і читанні лекцій у вищих мистецьких навчальних закладах Європи. Відзначу таких членів нашого колективу, як ректор Володимир Рожок, доктори мистецтвознавства Олена Зінькевич, Юрій Чекан, Олена Берегова, кандидати мистецтвознавства Ольга Путятицька, Віктор Бондарчук, Ірина Тукова, Євгенія Ігнатенко, Лариса Гнатюк, Дмитро Полячок та інші.

Викладачі Академії взяли активну участь у 134 наукових конференціях і заходах інших культурно-мистецьких навчальних і наукових закладів України, а також у роботі науково-методичних комісій міністерства освіти і науки, міністерства культури України, в експертних і фахових радах, спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій, методичних радах ВНЗ, журі національних і міжнародних музичних конкурсів і фестивалів тощо.

РОБОТА НАУКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ РАДИ АКАДЕМІЇ

За звітний період згідно з Планом роботи Науково-аналітичної ради на 2017/2018 навчальний рік було проведено 10 засідань Ради, на яких розглядалися питання затвердження і перезатвердження тем дисертаційних досліджень аспірантів, докторантів і пошукувачів, рекомендація до друку монографій, навчальних посібників, чергових випусків наукових журналів Академії, затвердження нормативних документів (зокрема, положення про педагогічну практику асистентів-стажистів Академії, положення про бібліотеку тощо), було заслухано звіти всіх наукових підрозділів Академії, обговорено кандидатури на вступ до аспірантури та докторантури Академії в 2018 році. Усі рішення Науково-аналітичної ради виносилися на остаточне затвердження Вченою радою Академії.

РОБОТА ВІДДІЛУ АСПІРАНТУРИ ТА ДОКТОРАНТУРИ

Упродовж 2017/2018 навчального року одним із пріоритетних напрямків роботи цього відділу було подальше впровадження в навчальний процес реформи вищої освіти. Тому значна увага приділялася підготовці нормативних документів. Так, за цей період було розроблено, затверджено і впроваджено:

- **Навчальні плани** для аспірантів (музикознавців, культурологів) і асистентів-стажистів;
- **Положення** про педагогічну практику аспірантів;
- **Положення** про педагогічну практику асистентів-стажистів;
- Оновлено **Правила прийому** 2018 року.

Усі затвержені нормативні документи відділу аспірантури і докторантури оприлюднювалися на сайті Академії у рубриці «Наука».

На сьогодні реальний контингент складає 161 особу:

- Аспіранти – 38;

- Асистенти-стажисти – 110 (з них 23 – контрактної форми навчання);
- Докторанти – 9 (з них 1 – контрактної форми навчання);
- Іноземці – 4 – здобувачі наукового ступеня доктора філософії.

Ще одна категорія молодих науковців, якою опікується відділ аспірантури та докторантури – це пошукувачі. На сьогодні маємо 33 здобувачі наукових ступенів цієї категорії. Загальна кількість дисертаційних досліджень, які виконуються в нашій Академії станом на 1 червня 2018 року, становить 80 наукових робіт.

Працівниками відділу аспірантури і докторантури та особисто завідувачем цього відділу, кандидатом мистецтвознавства, доцентом О.В.Путятницькою здійснювався контроль за:

- організацією навчального процесу;
- успішністю навчання аспірантів, докторантів та асистентів-стажистів, виконанням індивідуальних планів;
- проведенням річних звітів усього контингенту на кафедрах та поданням звітності до відділу аспірантури;
- своєчасністю оплати навчання та проживання в гуртожитку Академії;
- забезпеченням усіх ланок поточної роботи відділу (підготовка наказів, видача довідок, надання консультацій аспірантам, асистентам-стажистам, докторантам та їхнім викладачам тощо). За останній рік було упорядковано особові справи усіх аспірантів, асистентів-стажистів та докторантів відповідно до опису необхідного пакету документів.

РОБОТА СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА

Упродовж звітнього періоду активно діяло Студентське наукове товариство Академії на чолі з кандидатом мистецтвознавства, ст.викладачем кафедри історії світової музики Академії Дмитром Полячком. 18 жовтня 2017 р. на студентській звітно-виборчій конференції його було обрано головою СНТ, а також його заступника, студента IV курсу ІТФ Владислава Татарова. 31 жовтня 2017 р. на загальних зборах трудового колективу Академії було затверджено нову редакцію Положення про Студентське наукове товариство НМАУ імені П. І. Чайковського. Серед заходів СНТ слід виділити наступні:

1. 25 жовтня 2017 р. проведено науковий круглий стіл до 140-річчя від дня народження С. Борткевича **СЕРГІЙ БОРТКЕВИЧ ТА КОМПОЗИТОРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ ХХ СТ.**
2. У жовтні 2017 р. СНТ долучилося до організації майстер-класів європейських піаністів А. Татарського, Й. Доманської (Польща), А. Сольдано (Італія).

3. 6 листопада 2017 р. проведено круглий стіл «ВЧИТИСЯ ТА ВЧИТИ», присвячений пам'яті заслуженого діяча мистецтв України, проф. Ігоря Михайловича Рябова.
4. 29 – 30 березня проведено XIV міжнародну науково-практичну конференцію «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МУЗИКОЗНАВСТВА У МОЛОДІЖНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ», у якій узяв участь 41 доповідач (студенти, магістранти, аспіранти, пошукувачі).
5. У другому семестрі проведено **Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт** з «Музичного мистецтва» та «Культурології», фінальний тур якого відбувся 26 квітня. Цей конкурс уперше проводився в нашій Академії (до 2014 року подібний захід існував на базі Донецької музичної академії імені С.С.Прокоф'єва). До участі в конкурсі було запрошено не лише студентів нашої Академії, а й наукову молодь з музичних академій і консерваторій Львова, Одеси, Харкова, Дніпра, а також із Київського інституту музики імені Р. М. Глієра. На розгляд конкурсної комісії, яку очолила кандидат мистецтвознавства, професор кафедри історії зарубіжної музики, багаторічний очільник, а нині – науковий керівник Студентського наукового товариства НМАУ Олена САКАЛО, надійшло 25 робіт. Згідно з Положенням про конкурс, затвердженим наказом ректора В. І. Рожка, на перших двох турах конкурсна комісія дотримувалася вимог анонімності (всі роботи були надіслані без прізвищ авторів, під девізами). Роботи студентів нашої Академії було відправлено на рецензування до закладів-партнерів НМАУ, з якими укладено угоди про співробітництво. Це Київський інститут музики імені Р. М. Глієра, Інститут мистецтв Київського університету Бориса Грінченка та Інститут культурології Національної академії мистецтв України. За результатами подвійного «сліпого» рецензування до третього туру було допущено 15 робіт. Фінал конкурсу проходив у режимі студентської наукової конференції з виступами-презентаціями конкурсантів і їх відкритим обговоренням. Виступи оцінювало журі під моїм керівництвом, до складу якого увійшли: директор Інституту мистецтв Київського університету Бориса Грінченка, кандидат історичних наук, доцент Костянтин БАЦАК, проректор з науково-педагогічної та наукової роботи Київського інституту музики імені Р.М.Глієра, кандидат мистецтвознавства, доцент Лілія МУДРЕЦЬКА, доктори мистецтвознавства, професори Маріанна КОПИЦЯ, Валентина РЕДЯ та Марина СЕВЕРИНОВА, кандидати мистецтвознавства Олена САКАЛО, Тетяна ФІЛАТОВА, Дмитро ПОЛЯЧОК.

За одностайним рішенням журі, призові місця серед фіналістів конкурсу розподілилися наступним чином:

I місце

Вердіян Маріам, магістр 2 курсу кафедри теорії музики НМАУ ім. П.І.Чайковського (науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, професор Тетяна Філатова);

Шаріна Анатасія, магістр 2 курсу кафедри спеціального фортепіано НМАУ ім. П.І.Чайковського (науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Ірина Тукова).

II місце

Кушнірук Альона, магістр I курсу кафедри історії світової музики НМАУ ім. П.І.Чайковського (науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Ольга Соломонова);

Шупик Анастасія, магістр 1 курсу кафедри теорії музики НМАУ ім. П.І.Чайковського (науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Світлана Гоменюк);

Чамахуд Дарина, магістр 1 курсу кафедри історії української музики та музичної фольклористики НМАУ ім. П.І.Чайковського (науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, доцент Ольга Путятицька).

III місце

Шкроміда Юлія, 4 курс музикознавчого факультету Київського інституту музики імені Р.М.Глієра (науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, професор Тетяна Дугіна);

Назар Любов, 3 курс теоретико-композиторського факультету Львівської національної музичної академії України імені М.В.Лисенка (науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Любов Кияновська);

Кордовська Поліна, 2 курс виконавсько-музикознавчого факультету Харківського національного університету мистецтв імені І.П.Котляревського (науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Ірина Драч).

Також було присуджено спеціальні дипломи:

«За найкращу презентацію наукового дослідження» – Вердіян Маріам, магістр 2 курсу кафедри теорії музики НМАУ ім. П.І.Чайковського (науковий керівник – кандидат мистецтвознавства, професор Тетяна Філатова);

«За інноваційність теми наукового дослідження» – Борсук Олеся, магістр 1 курсу кафедри теорії та історії культури НМАУ ім. П.І.Чайковського (науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор Марина Северинова).

Учасниці III туру конкурсу Юлія Бичкова, Леся Герасименко, Наталія Сасюк, Марина Тесленко і Марія Янишин отримали дипломи фіналістів.

6. Студентським науковим товариством Академії було підготовлено та проведено ряд окремих науково-творчих проектів:

- Презентація творчих та дослідницьких проектів Студії електроакустичної музики НМАУ (брали участь Антон Стук, Вікторія Шинкаренко, Яна Шлябанська, Ольга Шустова, Анастасія Шупик, керівник проекту – композитор Алла Загайкевич).
- Творча зустріч з композитором, професором кафедри композиції Юрієм Іщенком.
- Науково-творчий практикум студентів першого курсу оркестрового факультету «Й. С. БАХ. КОНЦЕРТ ДЛЯ ДВОХ СКРИПОК І СТРУННИХ РЕ МІНОР (BWV 1043)» з майстер-класом під керівництвом кандидата мистецтвознавства, старшого викладача кафедри старовинної музики Ольги Шадріної-Личак.
- Науково-творчий практикум студентів I курсу вокального факультету «МАДРИГАЛИ КЛАУДІО МОНТЕВЕРДІ, ВИКОНАНІ З НОТНОГО ВИДАННЯ 1614 РОКУ» з майстер-класом керівника колективу старовинної музики «Vox Animaе», артистичного директора проекту Open Opera Ukraine НАТАЛІЇ ХМІЛЕВСЬКОЇ.

7. Силами студентів історико-теоретичного та фортепіанного факультетів здійснювалося адміністрування Інтернет-сторінки «Концерти у Національній музичній академії імені П. І. Чайковського» у соціальній мережі Facebook (вересень 2017 р. – травень 2018 р.), на якій публікуються анонси заходів НМАУ, фотозвіти, інші матеріали.

РОБОТА ПРОБЛЕМНОЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ЕТНОМУЗИКОЛОГІЇ

У звітний період було виконано черговий етап розробки 5-річної наукової теми «ПРОЕКТ АТЛАСУ НАРОДНОМУЗИЧНИХ ДІАЛЕКТІВ ЦЕНТРАЛЬНИХ ТА ПІВНІЧНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ», затвердженої Міністерством культури України на 2014–2018 роки (№ держреєстрації 0114U001944). Метою розробки цієї теми є створення Проекту Атласу народномузичних діалектів центральних та північних регіонів України (за зразками карт мовних діалектів слов'ян). Установлено, що карти музичних діалектів тісно пов'язані з історією народу, тому локальні діалекти є унікальним джерелом знань про минулі зв'язки населення різних територій, про історичні процеси подібностей і розбіжностей носіїв цих діалектів, про міграційні рухи минулого. Розробка здійснюється на матеріалі обрядового мелосу – найстаріших музичних зразків календарно-трудового та родинного циклів. За основу проекту взято музичні традиції регіонів безперервного заселення українців: Полісся (басейни Прип'яті та Десни), середня Наддніпрянина. Ці місцевості фронтально досліджено фахівцями колективу ПНДЛЕ упродовж понад 20 років роботи Лабораторії. Діалектні матеріали вивчаються у широкому контексті українсько-білорусько-польського традиційного меломасиву, який має ознаки формотворчої спільності мелодій найдавніших шарів.

Результати наукової розробки теми в 2017-2018 навчальному році:

- Розроблено й уточнено засадничі положення Концепції Атласу ранньотрадиційних пісенних типів Прип'ятського Полісся;
- Внесено в аудіоархів ПНДЛЕ опрацьовані цифрові аудіозаписи з матеріалів експедицій до Володимирецького району Рівненської обл.;
- Оцифровано заплановані обсяги аналогових магнітних аудіозаписів (30 аудіокасет з записами 1990-х років – понад 500 одиниць запису) з фоноархіву Лабораторії;
- Транскрибовано у формі нотацій і текстів звукові матеріали з Івановського р-ну Брестської обл.;
- Продовжено роботу зі створення системного каталогу обрядових мелодій Прип'ятського Полісся та контекстових територій: в мелоаналітичну базу даних РОПУ внесено бл. 300 описів весільних пісенних творів;
- Створено електронний макет карти весільних мелодій за ритмічним і ладовим компонентами;
- Розроблено базовий електронний макет для картографування територій Погориння та Волині;

- Укладено підбірку аудіозразків весільного мелотипу з теренів середньої Наддніпряни;
- Створено нову версію електронної індексації зимових мелоформ слов'яно-балтського меломасиву (опублікована у випуску «Проблеми етномузикології», вип. 12).

Результати досліджень апробовано на міжнародних наукових конференціях «Україна. Європа. Світ» (Київ, листопад, 2017), «Шості Колессівські читання» (Львів, листопад 2017 р.), Міжнародний науковий симпозіум «Україна – Польща: діалог культур Międzynarodowe sympozjum naukowe Ukraina – Polska: dialog kultur» (Київ, квітень 2018 р.) тощо.

Випущено науковий збірник «Проблеми етномузикології. Вип. 12» (спеціалізована серія Слов'янська мелогеографія). 12 д.а.

Готується до друку наступний, 13 випуск.

Про важливість науково-дослідної роботи ПНДЛЕ красномовно свідчить такий факт: фільм “Жінка на війні” (режисер Бенедиктор Ерлінгссон), створений у копродукції України, Ісландії та Франції отримав на Каннському міжнародному кінофестивалі приз за найкращу музику – SACD (Authors ‘Society), який присуджується консорціумом письменників і композиторів. У фільмі звучать українські традиційні пісні Лівобережжя, які виконує українське жіноче тріо: Ірина Данилейко (науковий співробітник ПНДЛ етномузикології НМАУ ім. П. Чайковського), Галина Гончаренко та Сусанна Карпенко. Музичний матеріал підбрала та адаптувала до сценарію фільму Ірина Клименко, керівник ПНДЛЕ, кандидат мистецтвознавства, доцент нашої Академії. Матеріали було взято з власних фольклорних експедицій та фондів ПНДЛЕ. Інформацію про це було розміщено на сайті [Цензор.НЕТ](#) із посиланням на сторінку Держкіно України у соціальній Інтернет-мережі [Фейсбук](#), а також на нашому офіційному веб-сайті.

НАУКОВО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ І РОБОТА ІЗ ВХОДЖЕННЯ НМАУ ДО СВІТОВИХ НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗ ДАНИХ

Значно активізувалася науково-видавнича діяльність Академії. Нагадаю, що на сьогодні Академія є засновником і видавцем таких 4-х фахових періодичних видань, як «Українське музикознавство» (виходить з 1965 року 1 раз на рік), «Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського» (виходить з 1999 року 3-5-разів на рік), «Проблеми етномузикології» (виходить з 1998 року 1 раз на рік) та «Часопис НМАУ ім. П. І. Чайковського» (виходить з 2008 р. щоквартально). На виконання законів України «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативних актів Міносвіти України та згідно з рішеннями Науково-аналітичної ради і Вченої ради Академії науковими підрозділами Академії взято курс на входження наукових журналів НМАУ до міжнародних наукометричних баз. Головним завданням у цьому контексті є дотримання термінів виходу чергових випусків видань і посилення вимог до змісту та оформлення статей, які публікуються в них. У 2017 році вийшли друком щорічники «Українське музикознавство» вип.43 та «Проблеми етномузикології» вип.12, всі 4 випуски «Часопису» та 3 випуски «Наукового

вісника» (118, 119, 120). Із видань 2018 року вже маємо оприлюднений на сайті 121-й випуск «Наукового вісника» і 1(38) номер «Часопису», наразі йде активна робота над вчасним оприлюдненням решти видань.

Спільно з Лабораторією музично-інформаційних технологій Академії велася робота зі створення і наповнення веб-сайтів кожного з наукових видань Академії. На сьогодні всі наші видання мають окремі веб-сайти, як того вимагають міжнародні наукометричні бази. Ось посилання:

<http://chasopysnmau.com.ua/> (Часопис НМАУ)

<http://musicology.com.ua/> (Українське музикознавство)

<http://naukvisnyknmau.com.ua/> (Науковий вісник НМАУ)

<http://ethnomusicology.com.ua/> (Проблеми етномузикології)

Крім великої редакційно-видавничої роботи над виданнями (користуючись нагодою, хочу подякувати всім членам редколегій і авторам наших наукових журналів), велася активна робота з професорсько-викладацьким складом Академії щодо організації виконання нових вимог МОН України до статей, активізації отримання індивідуальних ідентифікаційних номерів ORCID (понад 60 осіб зареєструвалося в системі ORCID) та створення профілів вчених у міжнародній вебметричній системі Google Scholar. Реєстрацію наших вчених у системі Google Scholar, яка вдало поєднується з реферативними базами даних Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського, ми розпочали ще в грудні 2016 року. Відтоді в цій системі зареєструвалися 61 викладач (або 40 відсотків від загальної кількості кандидатів і докторів наук, які працюють в нашій Академії). Минулого року ця цифра становила лише 20 відсотків. З огляду на увагу МОН України щодо цих показників вважаю, що нам слід продовжити і прискорити роботу з реєстрації наших вчених у системі Google Scholar, тому що кожен новий профіль вченого може допомогти підвищити рейтинг всієї Академії, що особливо актуально сьогодні, коли наш заклад перебуває в процесі підтвердження статусу національного. Станом на 1 червня 2018 року, згідно з даними веб-сайту «Бібліометрика України», наша Академія перебуває на 115 місці з зареєстрованих у системі Google Scholar 132 університетів і академій з колективним індексом цитованості наукових праць – індексом Гірша 17, і це – найвищий рейтинговий показник серед усіх музичних академій України, хоча це й не є головним показником результату навчального процесу, спрямованого на підготовку виконавців.

РОБОТА НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ ЦЕНТРУ МУЗИЧНОЇ УКРАЇНІСТИКИ

Упродовж звітнього періоду робота цього наукового підрозділу, який очолює кандидат мистецтвознавства А.В.Молибога, велася за такими напрямками:

1. Редагування, верстка та макетування, здача до друку наукового журналу «Українське музикознавство», вип. **43** (2017).
2. Збір матеріалів, комплектація і редагування статей наукового журналу «Українське музикознавство», вип. **44** (2018).

3. Збір матеріалів, редагування, верстка та макетування, здача до друку наукових журналів «Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського», вип. **120** (2017), **121** (2018).
4. Підготовка та **передача електронних версій** наукових фахових видань НМАУ ім. П.І. Чайковського до НБУ ім. В.І. Вернадського («Українське музикознавство» вип.41 (2015),42 (2016), 43 (2017); «Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського» вип. 113 (2015), 116 (2015), 114 (2016), 118 (2017), 119 (2017), 120 (2017), 121 (2018); «Проблеми етномузикології» вип. 10 (2015),11 (2016),12 (2017); «Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського» №№ 34 (2017), 35 (2017), 38 (2018)).
5. **Розсилка обов'язкових примірників** наукових фахових видань НМАУ ім. П.І. Чайковського до провідних наукових бібліотек України («Українське музикознавство» вип.41 (2015),42 (2016), 43 (2017); «Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського» вип. 113 (2015), 116 (2015), 114 (2016), 118 (2017), 119 (2017), 120 (2017); «Проблеми етномузикології» вип. 10 (2015),11 (2016),12 (2017)).
6. Розробка нових вимог до статей та пакету супровідних документів, що відповідають вимогам «Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» від 15 січня 2018 р. та міжнародних наукометричних баз даних.
7. Інформаційне наповнення сайтів наукових видань Академії.
8. Підготовка та оприлюднення інформації про важливі події наукового життя на офіційному веб-сайті Академії у рубриці «Наука».
9. Розпочато комплекс заходів із підготовки наукових видань Академії для включення до міжнародних наукометричних баз даних, а саме:
 - Підготовка, підписання та супроводження договору щодо співпраці з Видавничою службою «УРАН», яка в 2018 році почала розміщення статей видань Академії на платформі «Наукова періодика України», що дасть змогу надавати статтям індекс DOI.
 - Підписано угоду з Міжнародною Асоціацією Видавничої Цитованості (Publishers International Linking Association), «PILA», яка діє під маркою CrossRef.
 - Найстаріше видання Академії – Українське музикознавство – вже розміщено на платформі Open Journal System.

НАУКОВА РОБОТА БІБЛІОТЕКИ АКАДЕМІЇ

1. Для забезпечення ефективної роботи, яка пов'язана зі створенням електронного каталогу бібліотеки та його подальшим представленням на веб-сайті Академії укладено договір з розробниками автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (АІБС) «УФД/Бібліотека» (програмний продукт для комплексної автоматизації бібліотек ВНЗ), здійснено переведення існуючої системи на нову версію, що передбачає

розширення можливостей подальшої автоматизації виробничих циклів бібліотеки (комплектування, каталогізація, бібліографія, книговидача та ін.), проведено навчання співробітників бібліотеки. Розпочато тестування системи, розроблення методики та технології роботи з урахуванням нових можливостей АБІС.

2. Розпочато роботу у напрямі впровадження в діяльність бібліотеки Універсальної десятикової класифікації, розроблення методики систематизації музичної літератури. З метою підвищення кваліфікації та отримання відповідних знань у цьому напрямі, фахівці бібліотеки відвідували методичні семінари, які проводилися у Книжковій палаті України та Науковій бібліотеці ім. М. Максимовича.
3. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України та наказу Міністерства культури України розпочато роботу по відбору видань, які за попередньою оцінкою співробітників бібліотеки мають історичні, наукові та поліграфічні особливості і можуть бути віднесені до переліку рідкісних та цінних.
4. Розпочато впровадження нових напрямів роботи, спрямованих на інформаційне обслуговування користувачів у режимі віддаленого доступу шляхом створення та представлення на веб-сайті Академії інформації про діяльність бібліотеки. Для сторінки бібліотеки створено **11** розділів: «Історія бібліотеки», «Структура», «Положення», «Правила користування», «Події та новини», «Фонди», «Каталоги та картотеки». «Нові надходження», «Виставки», «Інтернет-путівник», «Режим роботи та контакти». Підготовлено та опубліковано 18 віртуальних виставок різної тематики.
5. Для оперативного інформування аудиторії віддалених користувачів про діяльність бібліотеки, налагодження зворотного зв'язку, а також ознайомлення з інформацією про нові електронні ресурси відкритого доступу та інформацією на допомогу студентам та аспірантам стосовно підготовки наукових робіт, знаменні та пам'ятні дати у житті Академії, створено офіційну сторінку бібліотеки у соціальній Інтернет-мережі Facebook, яка активно використовується різними категоріями користувачів. За перший рік існування сторінки 720 користувачів стали її постійними відвідувачами, в середньому щодня сторінку відвідують біля 100 користувачів, щотижня на стрічку новин підписуються до 5 осіб.
6. Здійснювалося інформування користувачів про нові надходження до фондів бібліотеки, електронні ресурси відкритого доступу наукового та культурно-освітнього характеру, популяризація наукових доробків світових та вітчизняних авторів, які сприяють розширенню наукового, культурного діалогу, а також про держану політику у сфері євроатлантичної інтеграції України шляхом представлення відповідної інформації на інформаційному стенді бібліотеки, сайті Академії та у соціальній інтернет-мережі Facebook.
7. З метою популяризації видань з фондів бібліотеки, які висвітлюють питання історії, сучасного розвитку музикознавства та культурології, виховання культури читання та духовного розвитку особистості, упродовж звітного періоду було організовано **74** книжкові виставки, на

яких представлено **1994** видань, серед яких: постійно діюча виставка присвячена науковому доробку ректора Академії В. І. Рожку, тематичні виставки до IX міжнародної Пасхальної асамблеї «Духовність єднає Україну», «Vivat Academia» до урочистої події з нагоди обрання академіками та член-кореспондентами Національної академії мистецтв України професорів НМАУ ім. П. І. Чайковського, та багато інших.

8. Здійснювалася робота зі нормативно-регламентуючими документами:
 - розроблено нові «Правила користування бібліотекою», які є одним з основних документів бібліотеки і регламентують взаємовідносини між користувачами і бібліотекою;
 - оновлено «Положення про бібліотеку» відповідно до сучасної законодавчої бази у галузі вищої освіти та бібліотечної справи.
9. Підготовлено та опубліковано на сайті Академії «Календар знаменних і пам'ятних дат на 2018 рік», який містить інформацію про видатних ювілярів, чії імена пов'язані із Національною музичною академією ім. П.І. Чайковського, а також найвидатніших музикантів, композиторів та співаків, чії імена прославили музичну культуру України та світу.
10. Співробітники колективу бібліотеки, який очолює кандидат історичних наук Н.Ю.Каліберда, брали активну участь у науково-практичних конференціях, семінарах, тренінгах з питань розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності, впровадження нових технологій у практику роботи провідних бібліотек та бібліотек ВНЗ, конференціях, які відбувалися у НМАУ.

ВИСВІТЛЕННЯ НАУКОВОГО ЖИТТЯ В ЗМІ ТА НА ОФІЦІЙНОМУ ВЕБ-САЙТІ АКАДЕМІЇ

У 2017-2018 навчальному році тривала робота з пропаганди здобутків сучасного українського музикознавства і культурології. Мною особисто і працівниками очолюваних мною підрозділів готувалася і оприлюднювалася інформація про найважливіші події наукового життя Академії в рубриці «Наука» на офіційному веб-сайті нашого закладу (підрубрики «Події» і «Конференції»). Усього було опубліковано понад 30 інформаційних матеріалів. Найбільш резонансні події мали широке висвітлення в засобах масової інформації, наприклад, Міжнародна наукова конференція «Україна. Європа. Світ...», яка вперше в історії нашого закладу транслювалася в онлайн-режимі через офіційний сайт НМАУ, висвітлювалася в матеріалах інформаційного агентства Укрінформ, науково-популярного журналу «Музика», Інтернет-журналу «Музика», газет «День» та «Українська музична газета» та радіопрограмах каналу «Культура». Ректор В.І.Рожок та викладачі Академії О.Берегова, М.Копиця, О.Таранченко, О.Волосатих, А.Кутасевич, А.Новицький, М.Пухляк та інші брали участь у програмах радіоканалу «Культура».

Проректор з наукової роботи

**О.М.Берегова,
доктор мистецтвознавства, професор**

01.06.2018